

[Axel Dam.]

være saa store, som den højtærede Minister antydede, kan jeg ikke rigtig forstaa. Der kan kun være Tale om selve Optællingen, for det koster ikke Radioen eller Staten noget, at man skriver nogle Navne paa de Licenskort, som man indsender. Men i hvert Fald er man jo ikke saa betænkelig ved Omkostningerne, naar det gælder politiske Valg, og det kunde være, at det alligevel var Omkostningerne værd.

Det, som for os er Hovedsagen ved Radioen, er at sikre Radioens Frihed, saaledes at alle Anskuelser og alle Kulturdydelser kan komme til Udfoldelse gennem Radioen; og hvis Grundlovens Fædre, dengang de vedtog Bestemmelsen om, at Censur ingen Sinde mere kan indføres for Pressens Vedkommende, havde kendt Radioen, saa vilde der sikkert ogsaa i Grundloven være indsat en Bestemmelse til Sikring af, at den ikke blev et Monopol for enkelte Klasser og heller ikke, og allermindst, for den siddende Regering. Derfor ønsker vi netop ikke, at Politikerne skal have Hovedindflydelsen. Hvad kan ikke Radioen bruges til i et diktatorisk regeret Land!

Jeg skal ikke udtale mig nærmere ud over, hvad jeg har gjort ved Forelæggelsen af dette Lovforslag, men afvente, hvad de ærede Ordførere for Partierne har at sige hertil. Jeg beder kun om, at Lovforslaget maa blive taget under saglig og velvillig Behandling.

Første Næstformand (Vanggaard): I Anledning af en Bemærkning af det ærede Medlem vil jeg gerne udtale, at selv om Afstemninger ogsaa kræver en legemlig Anstrengelse, vil det dog næppe være helt rigtigt at betegne dem som Gymnastik.

Hartvig Frisch: Efter de Oplysninger, som den højtærede Minister allerede har fremført angaaende Udgifterne ved et direkte Lyttervalg, og efter de Udtalelser, som den højtærede Minister i øvrigt knyttede til dette Lovforslag, finder jeg ikke Anledning til at gaa dybere ind i en Debat, da jeg fandt, at det var temmelig udtømmende; men der er dog nogle enkelte Bemærkninger, jeg gerne vil gøre med Hensyn til hele Spørgsmaalet om Betimeligheden af en Ændring af Ordningen.

Der er næppe Tvivl om, at den nugældende Ordning i høj Grad er præget af, at Radiolytning paa det Tidspunkt, den blev truffet, endnu var en forholdsvis ny Ting og en sjælden Ting, for saa vidt som de egentlige Lyttere endnu afgjort var et

Mindretal af Befolkningen. Dette Forhold har, som bekendt, fuldkommen ændret sig i den korte Aarrække, der er gaaet, siden den nuværende Ordning er truffet. Forholdet er nu det, at Radiolyttere er vi alle sammen.

Jeg drager deraf den Slutning, at den Ordning, som i sin Tid blev truffet, og som i høj Grad hvilede paa, hvad jeg kan kalde Klubprincippet — dette Princip, at man gav Repræsentation for Klubber og Organisationer af interesserede —, nu maa siges alene i Kraft af den voldsomme Udvikling at være noget forældet. Jeg hørte for Resten netop i Gaar Aftes i Radioen et Foredrag om Cyklesportens Barndom, og det viser sig ganske morsomt, at Cyklesporten brød igennem her i Landet paa ganske samme Maade, som en Ting, man i høj Grad maatte tage sig af gennem Klubber. Folk kunde ligesom kun drive denne Sport, naar de sluttede sig sammen, fordi der var megen Modstand imod den dengang, fordi det var noget nyt. Nu har ogsaa *denne* nye Ting gennemløbet denne Fase og i Virkeligheden tilbagelagt den, saaledes at de fleste af os, der hører Klubmeddelelserne i Radioen om Aftenen, føler ved os selv, at dette er egentlig et overstaaet Stadium. Naar vi nærmer os til de 600 000, er det ikke mere et Spørgsmaal om at være Lytter, det er simpelt hen et Spørgsmaal om at være en af Landets Borgere, for vi er alle sammen Lyttere. Det fører mig til at gøre den Bemærkning, at der utvivlsomt er en vis Interesse for at tage denne Lovgivning op, og det glædede mig, at den højtærede Minister i sine Bemærkninger ogsaa aabnede for saadanne Muligheder.

Men naar jeg herefter vender mig til dette specielle Forslag, saa forekommer det mig, at det ærede Retsforbund her er gaaet den stik modsatte Vej. I Stedet for at drage Konsekvensen af denne Udvikling synes det, som om Retsforbundet netop vil skære enhver Forbindelse over mellem vort Samfunds almindelige Offentlighed, og det vil sige offentlige Myndighed, og Lytterfolket, som efter dette Lovforslag vil komme til at indtage en Særstilling, skønt det praktisk talt er hele den danske Befolkning, idet det nemlig vil være samtlige Forsørgere her i Danmark. Man gaar saa vidt her i Lovforslaget, at man ligefrem vil skære enhver Forbindelse mellem Ledelsen af denne Institution og den offentlige Myndighed over, idet man vil vælge hele Ledelsen ved et saadant Lyttervalg.

Det lyder jo meget demokratisk, men hvis man vilde forsøge en Sammenligning, vilde det svare til, at man i et demokra-